

Элективті пәндер каталогы

1. **Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы**
2. **Резидентура**
3. **Білім беру бағдарламасы:** «Физикалық медицина және реабилитация (ересектер, балалар)»
4. 2 курс
5. **Пән:** «Тыныс алу органдарының аурулары бар науқастарды медициналық оңалту»
6. **Кредит саны:** 4 кредит
7. **Оқыту мақсаты:** реабилитациялық медицинаға маманданған дәрігерлерді тыныс алу жүйесі проблемалары бар науқастарға өз бетінше білікті көмек көрсетуге дайындау.
8. **Пәннің мазмұны:** тыныс алу жүйесі, травматикалық, қабынулық, тамырлы, ісіктік, инфекциялық-токсикалық, туа біткен аурулары бар балалар мен ересектердегі қалпына келтіретін дәрілік және дәрілік емес терапияның адекватты әдістерін тиімді емдеу және қолдану.
9. **Оқытудың міндеттері:**

-тұрғындарды респираторлық аурулармен ауыратын науқастардың бағытын анықтауға үйрету.

- резиденттерді тыныс алу жүйесі аурулары бар балалар мен ересектерде қалпына келтіретін дәрілік және дәрілік емес терапияның адекватты әдістерін қолдануға үйрету.

- сырттан тыныс алу мен жүрек-қантамыр жүйесінің қызметін және еңбекке қабілеттілігін қалпына келтіру және жақсарту мақсатында тыныс алу жүйесі аурулары бар науқастарға жедел білікті медициналық көмек көрсетуге тұрғындарды оқыту.

10. Пәннің қысқаша сипаттамасы :

Өкпе реабилитациясы – бұл күнделікті өмірде созылмалы өкпе ауруы бар адамдардың жұмысын жақсарту және олардың өмір сүру сапасын жақсарту үшін бақыланатын жаттығулар, білім беру, қолдау және мінез-құлық шараларын қолдану.

11. Оқудың нәтижелері

Білім (когнитивтік сфера)	Машықтар (психомоторлық сфера)	Тұлғалық және мамандық компетенция (байланыс)
Тыныс алу органдары ауруларымен ауыратын ересектер мен балаларды оңалтуды ұйымдастыру мәселелерін біледі. Адам анатомиясы мен топографиялық анатомиясын біледі. Адамның қалыпты және патологиялық физиологиясының негізгі мәселелерін біледі. Тыныс алу органдары ауруларымен ауыратын ересектер мен балалардың этиологиясы, жіктелуі, патогенезі, дифференциалды диагностикасы және	Біледі: ересектер мен балалардағы тыныс алу органдарының ауруларының клиникалық симптоматологиясы мен синдромологиясы, олардың алдын алу, диагностикалау және емдеу; - тыныс алу органдарының ауруларының дифференциалды диагностикасы; - тыныс алу органдарының ауруларының нәтижелері мен болжамы; - фармакотерапия негіздері, маршруттау және оңалту әдістері: физиотерапия, емдік массаж және жаттығу	Науқаспен, оның туыстарымен, әріптестерімен және басқа қызметкерлермен ең сенімді қарым-қатынас орнатуға қабілетті. Кәсіби, жеке және корпоративтік байланыстарды орнатуда білімін қолданады. Диетология және бағыну ережелерін сақтай отырып, студенттермен, мұғалімдермен, пациенттермен кәсіби қарым-қатынас дағдыларын жетілдіруге ұмтылу.

емдік және дәрілік емес реабилитация туралы түсінігі бар.	терапиясы, акупунктура және басқа емдеу әдістері; дифференциалды диагностикасын - аурудың нәтижесі мен болжамын - эпилепсия клиникасында фармакотерапия, физиотерапия, емдік массаж, ЕДШ, инеререфлекстерапия және тағы басқа емдеу әдістері.	
---	---	--

12. Пререквизиты: қалыпты анатомия, пат.анатомия, қалыпты физиология, пат.физиология, гистология.

13. Постреквизиты: балалар мен ересектердің тыныс алу жүйесін қалпына келтіру.

14. Әдебиеттер тізімі:

1. Реабилитация больных эпилепсией [Текст] / А. А. Есетова, Г. Н. Досыбаева, Т. И. Тулеева // Вестник ЮКМА = ОҚМА хабаршысы. - 2019. - Т.1, №1(85). - С. 31-35.
2. Роль реабилитации в профилактике тяжелой инвалидизации при инсультах [Текст] : тезисы II Междунар. науч. конференции молодых ученых и студентов "Перспективы развития биологии, медицины и фармакологии" Республика Казахстан, Шымкент, 9-10 декабря 2014 г. / Д. Б. Оразалиева, Х. А. Сайтмуратов, Г. М. Батырбекова // ОҚМФА хабаршысы = Вестник ЮКГФА. - 2014. - №4 : Приложение 1. - С. 40-41.
3. Гинсберг, Л. Неврология для врачей общей практики [Электронный ресурс] : учебник / Л. Гинсберг. - 2-е изд., доп. - М. : БИНОМ ; Лаборатория знаний, 2013. - 368 с. <http://elib.kaznu.kz/>

Қосымша:

1. Епифанов, В. А. Реабилитация в неврологии [Текст] : руководство / В. А. Епифанов, А. В. Епифанов. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 416 с.
2. Абдрахманова, М. Г. Современные принципы реабилитации неврологических больных : учебно методическое пособие / М-во здравоохранения и социального развития РК. КГМУ. - Караганда : ИП "Ақнұр", 2015. - 228 с. Дополнительная литература

1. Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы

2. Резидентура

3. Білім беру бағдарламасы: «Физикалық медицина және реабилитация (ересектер, балалар)»

4. 2 курс

5. Пән: «Медициналық оңалту жүйесіндегі медициналық-техникалық құралдар»

6. Кредит саны: 4 кредит

7. Оқыту мақсаты: ересектер мен балаларды оңалтудың заманауи әдістері мен медициналық техникалық құралдарын меңгерген дәрігер-реабилитолог мамандығы бойынша дәрігерлерді даярлау.

8. Пәннің мазмұны: өзін-өзі күту және күту үшін арнайы құралдар; бағдарлауға арналған арнайы құралдар (соның ішінде құрал-жабдықтар жинағы бар бағыттаушы иттер), байланыс және ақпарат алмасу; оқытуға, оқытуға (соның ішінде соқырларға арналған әдебиеттерге) және жұмысқа орналастыруға арналған арнайы құралдар; протездік бұйымдар (соның ішінде протездік-ортопедиялық бұйымдар, ортопедиялық аяқ киім және арнайы киімдер, көз протездері мен есту аппараттары); арнайы оқу-жаттығу және спорт жабдықтары, спорттық жабдықтар.

9. Оқытудың міндеттері:

- Медициналық оңалту жүйесінде медициналық-техникалық құралдарды қолдану әдістерін, заманауи теориялық және практикалық білімі бар дәрігер-реабилитолог дайындау.
- Резиденттерді медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтауға үйрету, олардың негізінде оңалтудың техникалық құралдарына қажеттілік анықталады.

10. Пәннің қысқаша сипаттамасы :

Мүгедектерді оңалтудың техникалық құралдарына (ТТҚ) техникалық шешімдері бар, оның ішінде мүгедектің өмірлік қызметіндегі тұрақты шектеулерді өтеу немесе жою үшін қолданылатын арнайы шешімдер бар құрылғылар жатады.

11. Оқудың нәтижелері

Білім (когнитивтік сфера)	Машықтар (психомоторлық сфера)	Тұлғалық және мамандық компетенция (байланыс)
<p>Жүйке жүйесінің соматикалық патологиясы және аурулары бар науқастарды реабилитациялауды ұйымдастыру мәселелерін біледі.</p> <p>Адам анатомиясы мен топографиялық анатомиясын біледі.</p> <p>Қалыпты және патологиялық физиологияның негізгі мәселелерін біледі.</p> <p>Біледі:</p> <p>- ішкі ағзалар, жүйке жүйесі ауруларының жіктелуі, этиологиясы, патогенезі, клиникасы, диагностикасы, дифференциалды диагностикасы, емі.</p>	<p>Анықтай алады:</p> <p>-ішкі ағзалар мен жүйке жүйесінің патологиясының симптомдары мен синдромдары.</p> <p>Біледі:</p> <p>- ішкі ағзалар мен жүйке жүйесі аурулары бар науқастарды оңалту кезінде медициналық-техникалық құралдарды қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер;</p>	<p>Науқаспен, оның туыстарымен, әріптестерімен және басқа қызметкерлермен ең сенімді қарым-қатынас орнатуға қабілетті.</p> <p>Кәсіби, жеке және корпоративтік байланыстарды орнатуда білімін қолданады.</p> <p>Диетология және бағыну ережелерін сақтай отырып, студенттермен, мұғалімдермен, пациенттермен кәсіби қарым-қатынас дағдыларын жетілдіруге ұмтылу.</p>

12. Пререквизиты: қалыпты анатомия, пат.анатомия, қалыпты физиология, пат.физиология, гистология.

13. Постреквизиты: медициналық оңалту жүйесіндегі медициналық-техникалық құралдар

14. Әдебиеттер тізімі:

1. Диденко Л.Н. Особенности реабилитации инвалидов с нарушением зрительных функций // Медико-социальные проблемы инвалидности. 2019. № 4. – С. 73-76.
2. Епифанов Е.А. Лечебная физическая культура: учебное пособие. – Москва: ГЕОТАР Медия. – 2017. – С. 3-4
3. Ильина И. В. Медицинская реабилитация. Практикум : учеб. пособие для СПО / И. В. Ильина. — М. : Издательство Юрайт, 2019. — 393 с.
4. Кильсенбаев Э. Р. Социальная реабилитация инвалидов с нарушениями зрения / Э.Р. Кильсенбаев // Башкирский государственный университет, г. Уфа, РФ. – 2018. — С. 85-90

5. Корнева С.М. Особенности медицинской реабилитации инвалидов: от программ в рамках господдержки до услуг частных центров / С.М. Корнева – [Электронный ресурс] – URL: <https://www.kp.ru/guide/meditsinskaja-reabilitatsija-invalidov.html>
6. Носкина С.В. Реабилитация больных с нарушением слуха / С.В. Носкина // [Электронный источник] – URL: <http://pactehok.ru/?cat=article&id=1891>
7. Пономаренко Г.Н. Медицинская реабилитация: учебник. М.: ГЭОТАР-Медиа. — 2019. — С. 360.
8. Швиренко И.Р. Проблемные вопросы медицинской реабилитации в современных условиях / И.Р. Швиренко // Университетская клиника. — 2017. — № 3-1 (24). С. 181-187.
9. Хечумян А.Ф. Современные аспекты медицинской реабилитации / А.Ф. Хечумян // Современные вопросы биомедицины. — 2017. — Т. 1. — № 1 (1). — С. 10.

Дополнительная:

1. Алиев А.К., Пузин С.Н., Владимирова О.Н., Горяйнова М.В., Пузин С.С. Медико-социальная помощь и медикосоциальная реабилитация пациентов старших возрастных групп, включая инвалидов, с синдромом гипомобильности // Вестник Всероссийского общества специалистов по медико-социальной экспертизе, реабилитации и реабилитационной индустрии. 2023. № 1. С. 7-16.
2. Афанасьева В.В., Потапчук А.А. Особенности программы респираторной реабилитации пациентов, перенесших новую коронавирусную инфекцию covid-19 // Вестник Новгородского государственного университета. 2023. № 2 (131). С. 292-301.
3. Ачабаева А.Б., Кайсинова А.С., Гусов Р.М., Таймазова З.А., Ефименко Н.В., Чалая Е.Н. Природные лечебные факторы в медицинской реабилитации пациентов с постковидным синдромом // Вопросы курортологии, физиотерапии и лечебной физической культуры. 2022. Т. 99. № 6-2. С. 5-11.
4. Березнова В.А. Соблюдение основных принципов реабилитации больных с онмк как показатель эффективности деятельности отделения медицинской реабилитации III этапа // В сборнике: Менеджмент в здравоохранении: вызовы и риски XXI века. Сборник материалов VI Международной научно-практической конференции. Волгоград, 2022. С. 311-313.
5. Богачев Д.Е., Литвинова Е.А. Физическая реабилитация лиц среднего возраста при ишиасе на поликлиническом этапе реабилитации // Научные исследования молодых учёных. сборник статей XVIII Международной научно-практической конференции. Пенза, 2022. С. 225-227.
6. Веремеенко Н.А., Саукина А.В., Перепелица С.А. Интеграция виртуальной реальности в программу немедикаментозного лечения боли и ранней реабилитации // Медицинский вестник ГВКГ им. Н.Н. Бурденко. 2022. № 1 (7). С. 5-14.
7. Володько А.К., Михайлова М.Г. Физическая реабилитация фигуристов после реконструкции передней крестообразной связки на этапе спортивной реабилитации // В сборнике: Физическая реабилитация и спортивная медицина: пути развития. материалы X Всероссийской научно-практической конференции с международным участием. Москва, 2022. С. 32-37.
8. Гайдукова Т.Ю., Куликов А.Г., Львова Н.В., Ксенофонтова И.В., Кочеткова Н.А. Флюктуофорез препарата торфяной грязи в реабилитации пациентов после микродискэктомий // В книге: Физиотерапия. Лечебная физкультура. реабилитация. Спортивная медицина. Сборник материалов VI Всероссийского конгресса. 2023. С. 13-14.

1. **Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы**
2. **Резидентура**
3. **Білім беру бағдарламасы:** «Физикалық медицина және реабилитация (ересектер, балалар)»
4. 2 курс
5. **Пән:** «Медициналық оңалтуда нутритивті қолдау»
6. **Кредит саны:** 4 кредит
7. **Оқыту мақсаты:** ауру ересектер мен балаларға өз бетінше білікті көмек көрсету үшін оңалту медицинасы бойынша мамандандырылған дәрігерлерді даярлау.
8. **Пәннің мазмұны:** медициналық оңалтуда тағамдық қолдау; тамақтану жағдайын бағалау әдістері; жеткіліксіз тамақтанудың клиникалық белгілері; тамақтануды түзету арқылы оңалтудың заманауи аспектілері; этиологиялық қоректік факторларды емдеудің қазіргі аспектілері; тамақтануды түзетумен науқастарды оңалтудың инновациялық әдістері; дәрілік емес терапия және оңалту; Nutraceuticals көмегімен оңалту шараларын ұйымдастыру мәселесінің өзектілігі.
9. **Оқытудың міндеттері:** Пациенттерге (ересектерге және балаларға) оңалту күтімі бойынша заманауи теориялық және практикалық білімі бар реабилитолог дәрігерді дайындау.

* Тұрғындарды науқас ересектер мен балаларды оңалту үшін қажетті манипуляцияларды орындау дағдылары мен практикалық дағдыларына үйрету.

* Резиденттерді тағамдық қолдау көрсетуге үйрету – дене салмағын арттыру және зат алмасуды қалыпқа келтіру арқылы пациентті оңалту үшін қолайлы жағдай жасауға бағытталған шаралар кешені.

10. Пәннің қысқаша сипаттамасы :

Оңалту процедуралары кезінде емделушінің энергияға қажеттілігінің артуын ескере отырып, тамақтануды қамтамасыз ету пациентті оңалтудың мақсатты көрсеткіштеріне қол жеткізу үшін қажетті энергиямен қамтамасыз етудің мақсатты деңгейін анықтауға мүмкіндік береді.

11. Оқудың нәтижелері

Білім (когнитивтік сфера)	Машықтар (психомоторлық сфера)	Тұлғалық және мамандық компетенция (байланыс)
Жүйке жүйесінің соматикалық патологиясы және аурулары бар науқастарды реабилитациялауды ұйымдастыру мәселелерін біледі. Адам анатомиясы мен топографиялық анатомиясын біледі. Қалыпты және патологиялық физиологияның негізгі мәселелерін біледі. Біледі: - ішкі ағзалар, жүйке жүйесі ауруларының жіктелуі, этиологиясы, патогенезі, клиникасы, диагностикасы,	Анықтай алады: - науқастарда дұрыс тамақтанбау белгілері. Біледі: -реабилитация кезінде науқастардың тамақтануын түзету; - этиологиялық қоректік факторларды емдеудің қазіргі аспектілері; - тамақтануды түзетумен науқастарды оңалтудың инновациялық әдістері; - дәрілік емес терапия және реабилитация; - нутрацевтикалық препараттармен сауықтыру шараларын ұйымдастыру.	Науқаспен, оның туыстарымен, әріптестерімен және басқа қызметкерлермен ең сенімді қарым-қатынас орнатуға қабілетті. Кәсіби, жеке және корпоративтік байланыстарды орнатуда білімін қолданады. Диетология және бағыну ережелерін сақтай отырып, студенттермен, мұғалімдермен, пациенттермен кәсіби қарым-қатынас дағдыларын жетілдіруге ұмтылу.

дифференциалды диагностикасы, емі.		
---------------------------------------	--	--

12. Пререквизиты: қалыпты анатомия, пат.анатомия, қалыпты физиология, пат.физиология, гистология.

13. Постреквизиты: Медициналық оңалтуда нутритивті қолдау

14. Әдебиеттер тізімі:

1. Пасечник И. Н., Закревский А. И. Нутритивная поддержка и реабилитация в отделениях реанимации и интенсивной терапии больных пожилого и старческого возраста. Обзор литературы //Вестник интенсивной терапии имени АИ Салтанова. – 2021. – №. 2. – С. 94-102.
2. Чуприна С. Е. и соавт. «Нутритивная поддержка у пациентов с острым нарушением мозгового кровообращения». Журнал неврологии и психиатрии им. С.С. Корсакова. 2018; 118(1): 110–114.
3. Луфт В. М. и др. Руководство по клиническому питанию. – 2016.
4. Медицинская реабилитация: учебник / Епифанов А.В., Ачкасов Е.Е., Епифанов В. - Москва: ГЭОТАР-Медиа, 2015 - 672 с. - Режим доступа:<https://www.studentlibrary.ru/book/ISBN9785970432488.html>